

Οι εκτιμήσεις της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου στα πλαίσια της ολοκλήρωσης της συζήτησης του κρατικού προϋπολογισμού για το 2009

Δήλωση του Αθανάσιου Ορφανίδη, Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, στη συνάντηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Λευκωσία, 1 Δεκεμβρίου 2008

Είχα σήμερα την ευκαιρία να παρουσιάσω ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού την οικονομική κατάσταση στην Κύπρο και τις εκτιμήσεις της Κεντρικής Τράπεζας στα πλαίσια της ολοκλήρωσης της συζήτησης του κρατικού προϋπολογισμού για το 2009, μια χρονιά κατά την οποία η κυπριακή οικονομία θα επηρεαστεί αναπόφευκτα από τις αρνητικές διεθνείς οικονομικές εξελίξεις.

Αν και ελπίζω πως τα χειρότερα όσον αφορά την διεθνή κρίση στο χρηματοοικονομικό σύστημα στη ζώνη του ευρώ έχουν περάσει εξ' αιτίας των συνεχών παρεμβάσεων της ΕΚΤ και των συντονισμένων ενεργειών των χωρών της ζώνης του ευρώ και της ΕΕ, εντούτοις οι επιδράσεις της αναταραχής αυτής στην πραγματική παγκόσμια οικονομία θα αρχίσουν από τώρα και μέσα στον επόμενο χρόνο να γίνονται εντονότερες και να αποτυπώνονται στο ρυθμό ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι οι όποιες αρνητικές επιπτώσεις για την Κύπρο από τη σοβαρή επιδείνωση στη διεθνή οικονομική δραστηριότητα θα είναι εξαιρετικά ηπιότερες από τις επιπτώσεις που θα είχαμε με τη μικρή και ανοικτή οικονομία αν δεν ήμασταν μέλος της ζώνης του ευρώ.

Όσον αφορά το 2009, οι εκτιμήσεις της ΚΤΚ είναι ότι θα καταγραφεί σημαντική επιβράδυνση με το ρυθμό μεγέθυνσης του πραγματικού ΑΕΠ να κυμαίνεται γύρω στο 2%. Συγκεκριμένα, αναμένεται ότι η παγκόσμια χρηματοοικονομική κρίση θα επηρεάσει κυρίως τον τομέα των κατασκευών, τον εγχώριο χρηματοοικονομικό τομέα αλλά και τον τουρισμό, ενώ η μειωμένη εμπιστοσύνη του κοινού αναμένεται να οδηγήσει και τους καταναλωτές σε συγκράτηση της αύξησης των δαπανών τους. Η εικόνα αυτή προβλέπεται να αντιστραφεί μερικώς το 2010. Αυτό, φυσικά, είναι το κεντρικό σενάριο και δεν αποκλείονται λόγω της αυξημένης αβεβαιότητας αισθητά χαμηλότεροι ρυθμοί μεγέθυνσης.

Αν και η επιβράδυνση της κυπριακής οικονομίας που ξεκίνησε από το 2008, αντικατοπτρίζει τις επιδράσεις από τις αρνητικές διεθνείς οικονομικές εξελίξεις, εντούτοις πρέπει να σημειωθεί ότι ο ρυθμός ανάπτυξης που φαίνεται να καταγράφηκε κατά το 2008, ήταν πολύ ψηλός σε σχέση με τον αντίστοιχο ρυθμό αύξησης στην ζώνη του ευρώ. Θα πρέπει επίσης να επισημανθεί πως η ανάπτυξη αυτή στηρίχτηκε ως ένα σημαντικό βαθμό σε κατανάλωση και δανεισμό που θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν υπέρμετρα και μη διατηρήσιμα. Το γεγονός αυτό συνέβαλε σημαντικά στην επιδείνωση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών και του πληθωρισμού, με αποτέλεσμα η ψαλίδα του εγχώριου πληθωρισμού σε σύγκριση με αυτόν της ζώνης του ευρώ να έχει αυξηθεί σημαντικά. Θέλω εδώ να υπενθυμίσω ότι για αποφυγή παρεκκλίσεων του εγχώριου πληθωρισμού από τον αντίστοιχο μέσο όρο της ευρωζώνης, η δημοσιονομική πολιτική του κράτους πρέπει να είναι τέτοια που να συνάδει με την αποτροπή πληθωριστικών πιέσεων. Ας μην ξεχνάμε επίσης ότι χρειαζόμαστε δημοσιονομικά πλεονάσματα για να μπορέσουν να καλυφθούν οι οφειλές του κράτους στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το Σύστημα Συντάξεων των Δημοσίων Υπαλλήλων.

Συνοπτικά, θα έλεγα πως η υπερθέρμανση που παρατηρήθηκε τα τελευταία ένα με δύο χρόνια και οι συνεπακόλουθες οικονομικές ανισορροπίες που δημιουργήθηκαν δεν θα μπορούσαν να είναι διατηρήσιμες, ακόμα και χωρίς τις αρνητικές επιπτώσεις της διεθνούς χρηματοοικονομικής επιδείνωσης. Γι' αυτό θεωρώ πως σε μια ήπια διορθωτική επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας, η αντίδραση μας δεν θα πρέπει να είναι υπερβολική, με αποτέλεσμα την ενίσχυση των ανισοροπιών που έχουν δημιουργηθεί τα τελευταία χρόνια. Φυσικά, σε περίπτωση έντονης οικονομικής επιβράδυνσης η κυβέρνηση είναι θεμιτό, στη βάση εκ του προτέρου σχεδιασμού, να προβεί σε στήριξη βασικών τομέων της οικονομίας με αναπτυξιακό χαρακτήρα.

Τέλος, όσον αφορά τον τραπεζικό τομέα θα ήθελα για άλλη μια φορά να επαναλάβω την εκτίμηση της Κεντρικής Τράπεζας για την ευρωστία του τραπεζικού συστήματος στην Κύπρο. Παρά τις δυσμενείς οικονομικές εξελίξεις διεθνώς, οι τράπεζές μας παραμένουν υγιείς και αυτό καταδεικνύεται από την κεφαλαιακή τους επάρκεια, τους δείκτες προληπτικής ρευστότητας και την επικερδότητα των τραπεζών που βρίσκονται σε ικανοποιητικά επίπεδα.